

NOTAT

Til: Sogn og Fjordane fylkeskommune
v/fylkesrådmann Tore Eriksen

Fra: Advokatfirmaet BA-HR DA
Advokat Sam E. Harris
Saksansvarlig advokat: Sam E. Harris

Dato: Oslo, 9. desember 2015

FJORD 1 / F1 HOLDING AKSJESALG: HABILITETSSPØRSMÅL FOR ADVOKATFIRMAET WIERSHOLM

1. Oppdraget

Advokatfirmaet BA-HR ved undertegnede er bedt om å gi en vurdering av habilitet for Advokatfirmaet Wiersholm (heretter «Wiersholm») som rådgiver for Sogn og Fjordane fylkeskommune i forbindelse med salgsprosess knyttet til Fjord 1. Vi er gjort kjent med at dette etter fylkestingets vedtak om salg er tatt opp som et spørsmål i begjæring om lovlighetskontroll i medhold av kommuneloven § 59 nr. 4, bokstav c (begjæring av 4. desember 2015. punkt 22).

Det rettslige grunnlaget for en slik habilitetsvurdering er forvaltningslovens habilitetsregler i forvaltningsloven § 6. Disse kommer også til anvendelse ved fylkeskommunens håndtering av privatrettslige avtaler (se forvaltningsloven § 1 og § 3 første ledd motsetningsvis). Habilitetsreglene omfatter også private rådgivere som er engasjert av fylkeskommunen i anledning saken, jf. forvaltningsloven § 10.

Vi vil også komme noe inn på advokatforskriftens regler om interessekonflikt.

For ordens skyld kan opplyses at Advokatfirmaet BA-HR fra tid til annen har hatt, og har pågående oppdrag for to av datterselskapene i Torghatten-konsernet, Torghatten Nord AS, og FosenNamsos Sjø AS. Dette er oppdrag i hovedsak tilknyttet skipsbyggingskontrakter. Undertegnede har ikke vært involvert i noen slike eller andre oppdrag for selskap i Torghatten-konsernet.

For fullstendighets skyld nevnes også at advokat Gunnar Sørli i Advokatfirmaet BA-HR hadde prosessfullmektigoppdraget for Color Line AS i saken det er vist til i begjæringen om lovlighetskontroll og som omtales nedenfor, og hvor advokat Morten Goller i Wiersholm var prosessfullmektig for Torghatten ASA' heleide datterselskap, Bastø Fosen AS.

2. Nærmere om faktisk bakgrunn

Wiersholm, med advokat Inge Ekker Bartnes som saksansvarlig og i hovedsak utførende, ble mars/april 2014 engasjert av Sogn og Fjordane fylkeskommune til å bistå i fylkeskommunens vurdering av sitt eierskap gjennom holdingselskapet F1 Holding AS til 59 % av aksjene i Fjord 1 AS. Samtidig engasjerte fylkeskommunen DHT Corporate Services AS som økonomisk/finansiell rådgiver.

På tidspunktet Wiersholm ble engasjert av fylkeskommunen hadde ikke Wiersholm oppdrag for noe selskap i Torghatten-konsernet. I forbindelse med overgang for advokat Morten Goller fra Advokatfirmaet Wikborg Rein til Wiersholm sommeren 2014, tok imidlertid Goller med seg prosessfullmektigoppdraget for Bastø Fosen i saken mot Color Line som er nevnt ovenfor. Saken gjaldt et stort erstatningskrav for påstått brudd på konkurranserettslige regler. Oppdraget ble avsluttet i januar 2015, da anke til Høyesterett ble nektet etter at Bastø Fosens søksmål ikke hadde ført frem i lagmannsretten. Avgjørelsen falt etter begrensning av saken til i første omgang bare å gjelde spørsmål om foreldelse. Se dom fra Borgarting lagmannsrett 22. september 2014, (LB-2013-178315).

Fra Wiersholm har vi fått opplyst at firmaet med Morten Goller som saksansvarlig også har hatt enkelte andre oppdrag for noen datterselskap i Torghatten-konsernet, etter at Goller kom til Wiersholm. Alle disse oppdragene er relativt sett mindre oppdrag. Ett gjelder en arbeidsretts sak, ett gjelder selskapsrettslig avvikling av et datterselskap som nå er uten aktivitet, og ellers har det vært en del anskaffelsesrettslige/kontraktuelle spørsmål. Verken advokat Bartnes eller andre advokater/advokatfullmektiger tilknyttet Wiersholm som har utført arbeid i forbindelse med oppdraget for Sogn og Fjordane fylkeskommune, har vært involvert i utførelsen av noen av disse oppdragene. Sogn og Fjordane fylkeskommune er ikke særskilt informert om disse oppdragene, da de er underlagt vanlig advokattaushetsplikt.

Torghatten-konsernet hadde i følge offentlige regnskapsopplysninger en omsetning på over NOK 8 milliarder, og i konsernet er det et tjuetalls hel- og deleide datterselskapet under morselskapet Torghatten ASA. Eierskapet til Torghatten ASA er spredd på en rekke aksjonærer, med en eierpost på 16 % som største enkeltpost (i følge offentlige opplysninger). Vi har forstått det som at hvert av datterselskapene gjennomgående har egne administrasjoner, som også treffer selvstendige valg blant annet når det gjelder advokatbruk. I forbindelse med Fjord 1-saken er det Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange som har bistått Torghatten ASA. I tillegg har Advokatfirmaet Arntzen de Besche bistått (og bistår fortsatt) Torghatten ASA i de konkurranserettslige spørsmål saken reiser.

Det er for øvrig kjent i advokatkretser at selskap i Torghatten-konsernet også mer generelt benytter advokater fra advokatfirmaene Arntzen de Besche og Wikborg Rein, i tillegg til som nevnt ovenfor fra Advokatfirmaet BA-HR. Også lokale advokater antas benyttet.

Advokatfirmaet Wiersholm hadde i følge offentlige tall en omsetning i 2014 på noe over MNOK 640, og eierskapet er delt mellom i overkant av 40 partnere. Advokat Bartnes og advokat Goller er to av disse.

3. Forvaltningslovens habilitetsregler

Forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e har regler om habilitet som også får anvendelse der advokater er involvert i en sak som her på fylkeskommunens side. Når denne bestemmelsen bruker begrepet «fullmektig», vil det også kunne omfatte advokater, se også § 12 første ledd.

Innledende del av § 6 første ledd og alternativet i bokstav e, med forsøk på forklarende innskudd i teksten fra vår side (satt i hakeparentes), lyder:

«En offentlig tjenestemann [inkludert en advokat som er rådgiver] er ugild til å tilrettelegge grunnlaget eller treffe avgjørelse i en forvaltningssak [her saken om salg av aksjer i Fjord 1/F1 Holding]

[...]

e) når han [rådgiveren/advokaten] er verge eller fullmektig [advokat] for en part [her Torghatten ASA] i saken [om aksjesalg] eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte.»

Den aktuelle fullmektig/advokat er her advokat Inge Ekker Bartnes, og dessuten eventuelt andre advokater/advokatfullmektiger fra Wiersholm, som konkret har medvirket i rådgivningsoppdraget for Sogn og Fjordane fylkeskommune. Forvaltningslovens habilitetsregler retter seg mot fysiske enkeltpersoner, og gjelder ikke under ett for samtlige med tilknytning til en juridisk person, for eksempel et advokatfirma.

Allerede av denne grunn ser en klart at Bartnes og andre medvirkende advokater/advokatfullmektiger fra Wiersholm ikke rammes av denne bestemmelsen i § 6. De samme personene har ikke bistått den private part, Torghatten ASA. Men i tillegg kommer at det uansett heller ikke har vært bistand fra noen andre advokater hos Wiersholm til Torghatten i anledning saken om aksjesalg. En befinner seg derfor helt klart utenfor det som rammes av forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e.

Det videre spørsmål blir derfor om den mer skjønsmessige habilitetsregelen i forvaltningsloven § 6 annet ledd kommer til anvendelse. Bestemmelsen, med våre forsøk på forklarende tillegg, lyder:

«Likeså er han [rådgiveren/advokaten] ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal det legges vekt på om avgjørelsen i saken [om aksjesalg] kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv [rådgiveren/advokaten] eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.»

I forlengelse av denne ordlyden bør fremheves at det er de «særegne» forhold som rammes, forutsatt at dette kan innebære en «særlig» fordel. Dette står i motsetning til mer alminnelige forhold og fordeler, det vil si noe som kan gjelde mange og/eller som ikke betyr så mye.

Det kan også tilføyes, som en generell oppfatning, at en ved anvendelse av forvaltningsloven § 6 annet ledd, skal være forsiktig med å la bestemmelsen ramme et forhold av samme type som

regulert i første ledd, men som ikke rammes av første ledd. Lovens rekkevidde i første ledd er utslag av et bevisst valg fra lovgivers side.

I det konkrete tilfelle klarer vi ikke å se noe grunnlag for at advokat Bartnes eller andre involverte advokater eller advokatfullmektiger som er involvert i oppdraget for fylkeskommunen, skulle kunne få noen særlig fordel - eller ulempe - som er avhengig av utfallet i saken om aksjesalg. Verken Bartnes eller andre advokater fra Wiersholm er involvert på Torghatten ASAs side i samme sak. Utfallet i saken om aksjesalg vil heller ikke kunne spille inn på de oppdragene om helt andre spørsmål andre advokater i Wiersholm har for enkelte Torghatten datterselskap. Det er videre vanskelig å se hvordan utfallet i saken om aksjesalg skulle kunne spille inn på fremtidige oppdragsmuligheter for Wiersholm for selskap i Torghatten-konsernet.

Det må herunder være klart at det ikke kan være snakk om noen økonomisk interesse avledet fra Torghatten for advokat Bartnes eller andre involverte fra Wiersholm, knyttet til utfallet av saken om aksjesalg. I hvert fall så lenge det ikke er advokat Bartnes selv eller andre involverte fra Wiersholm i oppdraget for fylkeskommunen, som også utfører oppdrag for datterselskap i Torghatten-konsernet, er det også svært vanskelig å se noe relasjonsmessig forhold som skulle kunne gi opphav til en lojalitetskonflikt. Utfallet av de sakene advokat Goller har for Torghatten-konsernet påvirkes ikke av utfallet i aksjesalg saken, og som nevnt kan heller ikke fremtidige oppdragsmuligheter sees å bli påvirket. Det kan i det hele tatt ikke sies å foreligge noen spesielt omfattende relasjon mellom advokat Goller og Torghatten-konsernet, og enda mindre mellom Wiersholm generelt og Torghatten-konsernet.

Vår konklusjon er at vi ikke kan se noe som tilsier inhabilitet etter forvaltningslovens regler for advokat Bartnes eller andre involverte advokater/advokatfullmektiger i Wiersholm, i forbindelse med oppdraget for Sogn og Fjordane fylkeskommune om mulig salg av aksjer i Fjord 1/F1 Holding.

4. Advokatetiske regler

I de advokatetiske reglene i advokatforskriften kapittel 12, følger hovedregelen for interessekonflikter av punkt 3.2.1, om at

«En advokat skal ikke påta seg oppdrag hvis det som følge av oppdraget oppstår risiko for brudd på advokatens lojalitet og fortrolighet overfor klientene eller brudd på advokatens plikt til uavhengighet»

Det er også grunn til å ta med regelen i punkt 3.2.6 om at

«Driver en advokat virksomhet i selskap, kontorfellesskap eller lignende fellesskap, gjelder reglene i 3.2.1 - 3.2.5 om interessekonflikter for fellesskapet og alle dets deltagere.»

Når det gjelder de advokatetiske reglene, blir det følgelig relevant også å vurdere Advokatfirmaet Wiersholm som en helhet, og ikke bare som ovenfor om forvaltningsloven, den enkelte advokat.

I advokatforskriften kapittel 12 punkt 3.2.2 finnes også en regel om «dobbelrepresentasjon». Men den gjelder bare der en advokat - eller et advokatfirma - bistår flere parter i samme sak. Som det

vil ha fremgått ovenfor er det ikke Wiersholm som bistår Torghatten ASA i saken om aksjesalg i Fjord 1/F1 Holding, og punkt 3.2.2 er dermed ikke aktuell.

Vår vurdering etter hovedregelen i punkt 3.2.1 tilsier klart at det ikke foreligger interessekonflikt for Wiersholm. Det er ikke noen sammenheng mellom det oppdraget Wiersholm v/advokat Bartnes har for Sogn og Fjordane fylkeskommune, og de oppdragene advokat Goller har hatt og har for datterselskap i Torghatten-konsernet, se også ovenfor i avsnittet med vurdering av inhabilitet etter forvaltningsloven. Det er herunder ingen sammenheng eller likhet når det gjelder rettslig tema eller faktum, og det vil ikke være noen påvirkning mellom sakene avhengig av utfall. Vi tilføyer at Wiersholms relasjon til Torghatten-konsernet heller ikke kan oppfattes som særlig omfattende eller spesielt nær.

Vår konklusjon er følgelig at vi ikke kan se noe brudd på de advokatetiske reglene fra Wiersholms side, verken som firma eller fra noen enkeltadvokat.

Advokatfirmaet BA-HR DA

Sam E. Harris
Advokat